

LINTUJAHDISSA LARIN KANSSA

Suomenpystykorva Lari on lintukoira parhaasta päästä. Isännälleen se on enemmän kaveri kuin koira.

TEKSTI PEKKA VIRTAMO | KUVAT HARRI MÄENPÄÄ

Lassi Karhapää ja Lari nauttivat keskipäivän lepotauosta tulilla.

Hyvin koulutettu pystykorva, kuten Lari, tottelee isäntänsä suuntamerkkejä. Silloin molemmat tietävät toistensa kulkusuunnat ja yhteistyö sujuu.

Kun Lari on lenkkinsä tehnyt, se pistäytyy isännän luona. Silloin voi isäntäkin edetä jonkin matkaa, kunnes jää jälleen kuulostelemaan.

Lintu on löytynyt! Taitava haukkuja ”kesyttää” teeren tai metson haukullaan niin, että lintu ei huomaa hiipimällä lähestyvää metsästäjää.

Terhakkaat haukkujat

Suomenpystykorvan vuosittaiset rekisteröintimäärät vaihtelevat kanalintukannan muutosten mukana. Vuonna 2015 Suomen Kennelliitto rekisteröi 624 suomenpystykorvaa.

Toinen haukkuva lintukoirarotu Suomessa on pohjanpystykorva. Se on suomenpystykorvaa pienikokoisempi.

Lintuhaukku on päättynyt pudotukseen.

Nuori akkateeri ei huomannut lähestyvää Lassi Karhapäää, joka pääsi sopivan ampumamatkan päähän.

Pyylle leppää, teerelle koivua

Kanalintujen kannalta paras metsä on sekametsä. Teeri suosii ravinnonlähteenä koivua, pyy leppää ja metso mäntyä. Kuusi taas tarjoaa suojaa. Riistan viihtymisen kannalta tärkeitä ovat myös tiheiköt ja varvukot. Erityisesti mustikka on tärkeä ravintokasvi. Metsän hoitotoimenpiteiden yhteydessä on mahdollista kohentaa riistan elinolosuhteita ilman, että metsänhoidon kannattavuus oleellisesti kärsii. Taimikkoa harvennettaessa on hyvä jättää riistalle suoja-alueita. Kanalintujen kannalta tärkeitä elinalueita metsässä ovat korpi- ja metsä- ja suon väliin jäävät vaihtumiskyvyt. Niiden käsittelyssä on syytä olla huolellinen hakuista tehtäessä. Luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät luonto-kohteet, kuten kosteikot, ovat usein merkityksellisiä myös riistan kannalta. Lisää ohjeita ja vinkkejä riistan huomioon ottamiseksi metsätaloudessa löytyy esimerkiksi Suomen Riistakeskuksen ja Tapion nettisivuilta. ●

LISÄTIETOJA
Riistametsänhoidon ohjeet, riista.fi.
Riistametsänhoidon opas, tapio.fi.

Kun syksyinen metsä raikuu pystykorvan haukusta ja isäntä yrittää hiljaa hiipimällä päästä niin lähelle haukkua, että näkee puun oksalla hiljaa istuvan teeren tai metson.

Tai kun päivän tapahtumia käydään läpi kahvitulilla – pikinokka isännän vieressä tämän mietteitä kuunnellen, korvat terhakasti pystyssä.

Tai kun nelijalkainen eräkaveri katkaisee kiljaisemalla erämaan hiljaisuuden antaessaan jänikselle tulisen perslähdon.

”Pidän siitä, että pystykorvametsällä tapahtuu. Se on se pystykorvan monikäyttöisyys: ei käy aika pitkäksi. Olen niin van- noutunut pystykorvafani, etten muuta voisi enää kuvitellakaan”, sanailee kontiolahtelainen **Lassi Karhapää**, 67.

Luottamus pelaa

Hänellä on ollut pystykorva metsästyskaverina jo 40 vuoden ajan. Kaikki eivät ole olleet puhdasrotuisia suomenpystykorvia, mutta yksi asia niitä on yhdistänyt: taito löytää kanalintu ja kesyttää se kuuntelemaan koiran haukkua.

Tänä syksynä isännän vieressä nuotiolla istuu pian kolme vuotta täyttävä suomenpystykorvauros Lari, joka on jo osoittanut olevansa lintukoira parhaasta päästä. Lari on lunastanut paikkansa isännän sydämessä.

”Lari löytää linnut helposti, niin myös jänikset. Niiden perässä se menee jonkin aikaa hirmuhaukulla ja kovaa tahtia, mutta onneksi ei pitkään. En ole ampunut siltä jäniksiä, ettei se innostuisi niihin liikaa.”

Lassi Karhapään ja Lari- ystävyys on selvästi muutakin kuin metsästys-suhde.

”Se on todellinen kaveri. Meillä menee hyvin yhteen ja luottamus on molemminpuolista. Suomenpystykorvalle pitää olla pentuna aika helläkätinen, että syntyy luottamus.”

Haukulle meno vaatii malttia

Metsästys haukkuvalle lintukoiralla on periaatteessa yksinkertaista. Metsästäjä hiipii ”haukkokohdille” puusta istuvasta kanalin- nusta, jota koira haukkuu kiinnittääkseen linnun huomion itseensä ja osoittaakseen isännälle linnun sijainnin.

Käytännössä metsästystapa on vaativa. Linnuilla on erinomaiset aistit, ja puusta se näkee helposti maassa liikkuvan metsästäjän.

”Maastohan sen ratkaisee, kuinka haukulle mennään. Kyllä siinä yleensä on kontaktava – ja otettava aikaa. Jos lintu on kestänyt haukussa kaksi minuuttia, se saattaa hyvin kes- tää siinä parikymmentäkin minuuttia”, Karhapää kertoo. ”Hyvä koira ei lähde haukulta pois vaan pysyy työmaalla. Pisimmät haukut kestivät aikaisemmalla koirallani Nikolla pitkälti toista tuntia.”

Karhapää painottaa, että vain pieni osa lintuhaukuista päättyy pudotukseen. Saalislintu on tässä metsästystavassa vahvoilla.

Monipuolinen koirarotu

Yleisimmät saalislinnut pystykorvajahdissa ovat metso ja teeri, mutta myös pyyt ja jopa riekkojakin on haukusta pudotettu.

”Minulle ja koiralle on ihan sama, onko haukussa metso vai teeri. On pystykorvia, jotka ilmaisevat haukullaan, kumpi lintu haukussa on. Pidän siitä, että Lari on monen viljan koira. Ammuin sille yhden näädän syksyllä 2015, ja orava on vähän ongel- makin, kun Lari on siitä niin kiinnostunut.”

» Pidän siitä, että Lari on monen viljan koira. »